

FRDO INFO

Nieuwsbrief van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling

Juni 2006 – nr 28

Inhoud

- [1. Nieuwe samenstelling van de raad](#)
- [2. Tweede advies over de Europese strategie duurzame ontwikkeling](#)
- [3. Advies voor de tweede jaarlijkse evaluatie van het federale beleid duurzame ontwikkeling](#)
- [4. Advies over productnormen voor verpakkingen](#)
- [5. Advies over het voorkomen van gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur](#)
- [6. Advies van evaluatie van het Belgische klimaatbeleid: procedure-aspecten](#)
- [7. Activiteiten werkgroepen](#)
- [8. Rondetafels: Europese strategie duurzame ontwikkeling en Wereldhandelsorganisatie](#)
- [9. Jaarverslag FRDO](#)

1. Nieuwe samenstelling van de raad

De Algemene Vergadering van de FRDO van 23 mei vormde meteen ook de installatievergadering van de nieuwe raad. De stemgerechtigde leden worden immers bij KB benoemd voor een periode van vier jaar, en die termijn was eind vorig jaar verstreken. Prins Filip blijft erevoorzitter van de raad, en Theo Rombouts voorzitter. Er zijn voor de nieuwe periode drie ondervoorzitters benoemd: Anne Panneels, Caroline Ven en Jean-Yves Saliez. De volledige samenstelling van de nieuwe raad vindt u op onze website <http://www.frdo.be/nl/raad/leden.htm>. Ook het Bureau van de FRDO is vernieuwd: het telt naast de vermelde voorzitter en ondervoorzitters van de raad, als leden Bogdan Vanden Berghe (11.11.11), Etienne Van Parys (ACODEV), Jan Turf (BBL), Thérèse Snoy (IEW), Claude Rolin (CSC), André Mordant (FGTB), Geert Vancronenburg (VBO), Johan Bortier (UNIZO), Didier Nagant de Deuxchaisnes (Paleis), Jan De Smedt en Catherine Mertens (Secretariaat). Ten slotte zijn er ook een aantal nieuwe voorzitters van de FRDO-werkgroepen : prof. Wim Moesen zal de werkgroep Strategieën voorzitten, prof. Dries Lesage de werkgroep Internationale betrekkingen, prof. Xavier Thunis de werkgroep Wetenschappelijk Onderzoek en prof. Reinhart Ceulemans de werkgroep Biodiversiteit. Prof. Jean-Pascal van Ypersele, prof. Luc Lavrysen en mevrouw Catherine Rousseau blijven verantwoordelijk voor resp. de werkgroep Energie – Klimaat, Productnormen en Sensibilisering – Communicatie.

Het academische luik van de installatievergadering, in aanwezigheid van erevoorzitter prins Filip, bestond uit toespraken van staatssecretaris voor Duurzame Ontwikkeling Els Van Weert en FRDO-voorzitter Theo Rombouts. U vindt beide teksten op onze website:

<http://www.frdo.be/nl/pubnl/toespraken/toesp.htm>

Tijdens zijn toespraak zei Theo Rombouts dat “de multistakeholder samenstelling van onze raad ons een belangrijke, hedendaagse en originele legitimiteit geeft”. Hij dankte de uittredende leden van de raad voor hun inbreng en inzet voor duurzame ontwikkeling. Hij vermeldde in het bijzonder de uittredende ondervoorzitters prof. Rudi Verheyen en mevrouw Catherine Gernay, en werkgroep(onder)voorzitters prof. Luc Hens, prof. Han Verschure, prof. Jacqueline Miller en prof. Marie-Paule Kestemont.

[Terug naar inhoud](#)

2. Tweede advies over de Europese strategie duurzame ontwikkeling

De EU-strategie voor duurzame ontwikkeling (EUSDS) wordt aan het begin van ieder Commissiemandaat herzien. Daarom vond in 2004 een openbare raadpleging plaats, waarbij de FRDO een eerste advies over de EUSDS-herziening publiceerde op vraag van staatssecretaris voor duurzame ontwikkeling Els Van Weert. Na de raadpleging volgde een aanzet tot strategieherziening in

de vorm van een aantal documenten van de Commissie. De Europese Raad van juni 2006 zal zich finaal uitspreken over de nieuwe EUSDS. Met het oog op het bepalen van het Belgische standpunt vroeg de eerste minister de FRDO om een tweede advies over de EUSDS-herziening. Dit advies werd via schriftelijke procedure in consensus goedgekeurd door de raad op 5 mei 2006. In zijn advies beklemtoont de FRDO dat het noodzakelijk is de vernieuwde EUSDS- en Lissabon-strategieën beter te coördineren, om tot een meer geïntegreerd Europees beleid te komen gericht op duurzame ontwikkeling. Die aanpak is ook nodig op het niveau van de lidstaten: de Nationale Hervormingsprogramma's voor de nieuwe Lissabon-benadering dienen de verschillende dimensies van duurzame ontwikkeling te integreren.

Hierbij dient onderstreept dat groei, werkgelegenheid en milieubekommernissen evenzeer prioriteit verdienen in het beleid, en dat het niet gaat om tegenstrijdige maar aanvullende en elkaar soms zelfs versterkende doelstellingen. Voor de competitiviteit op lange termijn van onze Europese economie is een economische groei vereist die zowel sociaal aanvaardbaar is als ontkoppeld raakt van overmatig hulpbronnenverbruik en milieuvervuiling

Die transversale benadering vinden we te weinig terug in het Europese beleid. Een belangrijke reden hiervoor is dat de Europese instellingen voornamelijk sectoraal, en niet horizontaal, gestructureerd zijn. Dit is niet bevorderlijk voor het *ownership* van de EUSDS in die instellingen. De FRDO hoopt dat een verbeterd systeem van effectbeoordelingen in de toekomst zal bijdragen tot een meer geïntegreerd - en transparanter- beleid.

Naast de EU moeten ook de lidstaten hun verantwoordelijkheid opnemen, onder meer door hun duurzame-ontwikkelingsbeleid te coördineren met dat van de EU. Dit mag evenwel niet inhouden dat de Commissie zijn verantwoordelijkheid afschuift naar de lidstaten. Ten slotte spelen ook de maatschappelijke actoren een belangrijke rol: het politieke *ownership* van de EUSDS staat immers in wisselwerking met de betrokkenheid en inbreng van de *civil society*. Het is dan ook positief dat de Commissie met de stakeholders wil overleggen over de uitvoering van de EUSDS. Dit mag echter geen vrijblijvend proces worden. Het moet duidelijk zijn hoe met de standpunten van de stakeholders rekening wordt gehouden

Om de Europese burger nauwer bij het duurzame-ontwikkelingsbeleid te betrekken, is het absoluut nodig de vernieuwde EUSDS coherent en transparant weer te geven in één document. Hierbij dient de strategie ook concreet vertaald te worden als een project van leven, werken, wonen, consumeren en ons verplaatsen, zodat iedereen begrijpt voor welke keuzes niet alleen de overheid, maar ook de verschillende actoren en de burgers in onze samenleving staan

De doelstellingen in dit document dienen concreet en voldoende ambitieus te zijn, en de maatregelen op verschillende vlakken moeten op elkaar afgestemd worden vanuit een overkoepelende visie op lange termijn (geen "katalogus"). De uitvoering ervan dient nauwgezet opgevolgd aan de hand van indicatoren, zodat de burger ziet dat het niet bij woorden blijft.

Klik hier voor de volledige tekst van het advies op de website :

<http://www.frdo.be/nl/pubnl/adviezen/2006a06n.pdf>

[Terug naar inhoud](#)

3. Advies voor de tweede jaarlijkse evaluatie van het federale beleid duurzame ontwikkeling

Het federale regeerakkoord 2003 vermeldde dat de vooruitgang van het duurzame-ontwikkelingsbeleid jaarlijks zal worden onderzocht door de ministerraad, onder meer op basis van een advies van de FRDO. Begin vorig jaar bracht de raad voor de eerste maal een advies uit in dit verband, en op 23 mei keurde de Algemene Vergadering in consensus een advies goed voor de tweede jaarlijkse evaluatie. Dit advies bouwt verder op het eerste advies, en maakt ook gebruik van het derde federaal rapport duurzame ontwikkeling, van het verslag van het Rekenhof over het duurzame-ontwikkelingsbeleid en van het rapport van de Interdepartementale Commissie Duurzame Ontwikkeling 2005.

De FRDO beschikte slechts over een beperkte tijd om zijn advies op te stellen. Daarom beperkt hij zich dan ook tot een aantal aanbevelingen voor het beleid en het institutionele kader voor duurzame ontwikkeling in ons land:

- De jaarlijkse evaluatie van het duurzame-ontwikkelingsbeleid een onderdeel maken van de beleidscyclus, en hierbij onderzoeken of duurzame ontwikkeling een beleidsprioriteit is voor de hele regering
- een synthesesetabel publiceren voor de opvolging van de acties van de federale plannen en meer informatie geven over de acties die niet uitgevoerd werden
- de rol van de verschillende actoren van het duurzame-ontwikkelingsbeleid en de relaties tussen hun taken herzien, uitgaand van het principe van een efficiënt beleid
- jaarlijks een parlementair debat voeren over de evaluatie van het duurzame-ontwikkelingsbeleid door de regering
- vastleggen op welke manier de duurzame-ontwikkelingseffectbeoordeling institutioneel en budgettair kan verankerd worden in het beleid
- de rapportering door de lidstaten over hun duurzame-ontwikkelingsstrategie in relatie tot de Europese strategie duurzame ontwikkeling samen bekijken met de rapportering over de Lissabon-doelstellingen (het Nationaal HervormingsProgramma)
- in de communicatie van alle regeringsleden de aandacht vestigen op het duurzame-ontwikkelingskader van hun beleid.

Klik hier voor de volledige tekst op de website :

<http://www.frdo.be/nl/pubnl/adviezen/2006a07n.pdf>

[Terug naar inhoud](#)

4. Advies over een ontwerp-KB tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 maart 1999 houdende productnormen voor verpakkingen

Dit advies behandelt een ontwerp-KB voor een wijziging van het KB van 25 maart 1999 dat de Europese Verpakkingsrichtlijn (richtlijn 94/62/EG) in Belgisch recht omzet. Het ontwerp-KB stelt een herformulering voor van het artikel over het vermelden van de aard van de gebruikte verpakkingsmaterialen op de verpakking, om de inzameling en het hergebruik of recyclage ervan te vergemakkelijken.

De FRDO is van mening dat het ontwerp-KB duidelijker dan het oorspronkelijke KB stelt dat die vermelding een vrijwillig karakter heeft. De Europese beschikking, waarop het bewuste artikel zich baseert, geeft aan dat de vermelding op de verpakking door de industrie vrijwillig is. De raad vraagt zich af deze herformulering niet vermeden had kunnen worden, indien de raad om advies was gevraagd bij de omzetting van deze beschikking. Acht FRDO-leden onthielden zich tijdens de stemming over dit advies (AV van 23 mei) of stemden tegen, omdat ze menen dat het advies had moeten vragen dat vanuit het consumentenbelang de vermelding van de aard van de verpakking verplichtend zou worden.

Klik hier voor de volledige tekst op de website :

<http://www.frdo.be/nl/pubnl/adviezen/2006a08n.pdf>

[Terug naar inhoud](#)

5. Advies over een ontwerp-KB tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 oktober 2004 inzake het voorkomen van gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur

Het door minister Bruno Tobback ter advies voorgelegde ontwerp-KB wijzigt een KB dat de Europese richtlijn 2002/95/EG omzet in Belgisch recht. Het gaat om de beperking van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur. Het ontwerp-KB voegt een bepaling toe waarop het verbod niet van toepassing is, namelijk op "elektrische en elektronische apparatuur die vóór 1 juli 2006 op de Europese gemeenschappelijke markt is gebracht."

De FRDO schrijft in zijn advies dat het ontwerp-KB een verduidelijking inhoudt van de omzetting van de richtlijn. De raad heeft begrepen van de vertegenwoordigers van de ondernemingen dat deze verheldering gewenst is opdat het duidelijk zou zijn dat de niet-conforme stocks van reeds op de markt

gebrachte EEA kunnen worden verkocht na 1 juli 2006. De raad stelt een alternatieve formulering voor en geeft aanvullend nog enkele kleine preciseringen mee.

De raad wijst erop dat het nuttig kan zijn advies te vragen bij omzettingen van harmonisatierichtlijnen, ook al is dit niet verplicht.

Dit advies werd in consensus goedgekeurd door de AV van 23 mei.

Klik hier voor de volledige tekst op de website :

<http://www.frdo.be/nl/pubnl/adviezen/2006a09n.pdf>

[Terug naar inhoud](#)

6. Advies van evaluatie van het Belgische klimaatbeleid: procedure-aspecten

België moet tegen 2008-2012 zijn uitstoot van broeikasgassen met 7,5% verminderen. Die verplichting vloeit voort uit het Protocol van Kyoto en de verdeling van de lasten binnen de Europese Unie. Maar het is momenteel twijfelachtig of ons land die reductiedoelstellingen zal halen. Dit is zorgwekkend, want de landen die hun verplichtingen niet nakomen, dreigen niet alleen aan geloofwaardigheid in te boeten, maar zullen ook sancties opgelegd krijgen (onder meer zwaardere reductiedoelstellingen voor de volgende verbintenisperiode). Dit kan ernstige sociaal-economische gevolgen op korte termijn hebben. De FRDO meent dan ook dat België alles in het werk moet stellen om zijn engagement te respecteren en om de hinderpalen voor het bereiken van de doelstellingen op te ruimen. Dit vergt inspanningen waar het gaat om de inhoud van het beleid, én op het vlak van de procedures. Het eerste aspect heeft de FRDO reeds in verschillende adviezen behandeld. Het tweede aspect stelt evenwel evenzeer een belangrijk probleem, en daarom besliste de raad een advies op eigen initiatief uit te brengen met een aantal suggesties in dit verband.

In zijn advies stelt de FRDO dat de harmonisatie-, integratie- en coördinatieproblemen tussen klimaatbeleidsmaatregelen van de verschillende Belgische beleidsinstanties één van de hinderpalen vormt om de emissiedoelstellingen tegen 2008-2012 te bereiken. Bovendien is het klimaatbeleid binnen de federale bevoegdheid onvoldoende geïntegreerd in de verschillende domeinen waarover deze overheid gezag uitoefent. Het gevolg is dat er geen geïntegreerd klimaatbeleid bestaat, maar eerder een reeks van naast elkaar geplaatste maatregelen die door verschillende machtsniveaus en door verschillende departementen zijn genomen. Daarnaast blijven er meerdere problemen bestaan wat betreft de inventarissen van de emissies van broeikasgassen en de methodologieën en de projecties terzake: zo stemmen de inventarissen van gewesten en federale overheid voor de verschillende sectoren niet overeen en zijn er voor specifieke emissies (bv. transitverkeer tegenover binnenlands verkeer) geen cijfers voorhanden.

De FRDO doet in zijn advies een aantal aanbevelingen om aan dit probleem te verhelpen. Zo herhaalt de raad zijn pleidooi voor het opstellen en het uitvoeren van een Nationaal Klimaatplan, waarvan de laatste versie dateert uit 2002. Dit Klimaatplan dient een geïntegreerde benadering te vormen (tussen beleidsniveaus enerzijds en de federale bevoegdheidsdomeinen anderzijds): het moet meer zijn dan een catalogus met mogelijke maatregelen of een samenvoeging van maatregelen die door de verschillende beleidsniveaus zijn genomen. Verder dient dit Plan gecoördineerd met andere relevante plannen, zoals het Nationaal Mobiliteitsplan dat trouwens nog altijd niet werd goedgekeurd.

Voor dit alles is een bereidheid tot samenwerking op de verschillende beleidsniveaus nodig. De FRDO herinnert hier aan wat hij in een vorig advies heeft geschreven : *"... dat op de verschillende niveaus, politiek zowel als ambtelijk, de bereidheid moet groeien om het beleid te coördineren, in plaats van zich te beperken tot het afbakenen van de eigen bevoegdheden en het verdedigen van dit territorium. In dit verband pleit de raad voor de toepassing van het "mutualiteitsprincipe". Dit principe houdt in dat elk beleidsniveau er naar streeft zo te handelen dat het de efficiëntie van alle andere beleidsniveaus versterkt. Elk niveau evalueert niet alleen de realisatie van de eigen doelstellingen, maar ook de mate waarin het bijgedragen heeft tot het realiseren van de doelstellingen van andere niveaus."*

Klik hier voor de volledige tekst op de website :

<http://www.frdo.be/nl/pubnl/adviezen/2006a10n.pdf>

[Terug naar inhoud](#)

7. Activiteiten werkgroepen

Werkgroep Strategieën voor Duurzame Ontwikkeling

De werkgroep bereidt in samenwerking met de werkgroep productnormen een spoedadvies voor over het actieplan “Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen”, op vraag van Staatssecretaris Van Weert. Eveneens voor de staatssecretaris zal de werkgroep een tweede advies opstellen rond “ontkoppeling”. Na ons eerste advies dat de thematische strategie natuurlijke hulpbronnen van de EU als onderwerp had, zullen we nu nader ingaan op het Belgische luik. Dit advies dient voor het einde van dit jaar afgerond te zijn. Tenslotte bereidt de werkgroep het FRDO-forum “Redefining prosperity” (*werktitel*) voor dat op 13/10 in Brussel georganiseerd wordt in samenwerking met de POD Duurzame Ontwikkeling.

Werkgroep Energie en Klimaat

Na zijn recente advies op eigen initiatief (zie punt 6) zal de werkgroep nu meewerken aan het advies over biobrandstoffen (zie werkgroep productnormen).

Werkgroep Internationale Betrekkingen

De werkgroep organiseerde een rondetafel op vraag van minister De Gucht (zie punt 7).

Werkgroep Productnormen

De beleidscel van Minister Tobback heeft een spoedadviesvraag aangekondigd over biobrandstoffen en andere hernieuwbare brandstoffen. De adviesvraag zou gaan over de kwaliteitsnormen waaraan pure plantaardige koolzaadolie zou moeten voldoen om te kunnen genieten van de accijnsvrijstelling en over de controleprocedure op deze kwaliteitsnormen. De werkgroep productnormen zal dit advies voorbereiden in samenwerking met de werkgroep energie en klimaat. Werkgroepleden zullen ook meewerken aan de voorbereiding van het spoedadvies MVO en het tweede advies ontkoppeling (zie wg strategieën).

Werkgroep Sensibilisatie en Communicatie

De werkgroep is in opvolging van het forum over communicatie rond duurzame ontwikkeling (oktober 2005) “guidelines” aan het uitwerken voor een doeltreffender communicatie rond duurzame ontwikkeling. Verder bereidt de werkgroep een “krant” voor over de raad dat beschikbaar zal zijn op het volgende forum, “Redefining prosperity” op 13/10 in Brussel. Werkgroepleden zullen ook betrokken zijn bij de voorbereiding van dit forum.

Werkgroep Wetenschappelijk onderzoek

De werkgroep bereidt een advies op eigen initiatief voor over indicatoren voor duurzame ontwikkeling, in opvolging van het seminarie over indicatoren duurzame ontwikkeling (IDO) dat de de FRDO samen met het Platform indicatoren organiseerde in september 2005, als bijdrage tot dit aspect van de nationale strategie duurzame ontwikkeling. Het advies zal onder meer rekening houden met de IDO van Eurostat, de structurele Lissabon-indicatoren en de uitgangspunten die door de stakeholders tijdens het seminarie werden geformuleerd.

[Terug naar inhoud](#)

8. Rondetafels: Europese strategie duurzame ontwikkeling en Wereldhandelsorganisatie

Op woensdag 31 mei vond op het kabinet van Staatssecretaris Van Weert een Rondetafel plaats over de herziening van de EUSDS. Kabinetsmedewerker Guido Poppelier lichtte de stand van zaken toe (proces) en beschreef hoe het Belgisch standpunt rekening houdt met de twee adviezen van de FRDO (zie punt 1 voor het recentste advies terzake). De FRDO-delegatie onder leiding van voorzitter Rombouts bestond uit 8 personen.

Een rondetafel over de onderhandelingen in het kader van de Wereldhandelsorganisatie vond plaats op woensdag 7 juni in de vergaderzaal van de raad. Ambassadeur Liliane Bloem, vertegenwoordiger van minister van BZ Karel De Gucht, beantwoordde de talrijke vragen die door de leden werden bezorgd. De FRDO-delegatie bestond uit 12 leden o.l.v. voorzitter Theo Rombouts en ondervoorzitter van de werkgroep Daniël Van Daele.

[Terug naar inhoud](#)

9. Jaarverslag 2005

Het jaarverslag 2005 van de FRDO brengt een overzichtelijke synthese van de verschillende adviezen die het voorbije jaar werden goedgekeurd, met vermelding van de opvolging ervan door de regering. Ook de andere activiteiten die de FRDO organiseerde (fora, communicatie-activiteiten, studies, contacten) komen aan bod. Het jaarverslag heeft eveneens aandacht voor de doelstellingen, de samenstelling en de werking van de raad en zijn organen (de algemene vergaderingen, het bureau, de werkgroepen en het secretariaat).

U kunt een gedrukte versie van het jaarverslag 2005 verkrijgen op het secretariaat (via mail : mail@frdo-cfdd.be). De elektronische versie is beschikbaar op onze website www.frdo.be.

[Terug naar inhoud](#)

FRDO INFO is de nieuwsbrief van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO). De FRDO geeft adviezen aan de Belgische federale overheid over het beleid inzake duurzame ontwikkeling. De raad organiseert ook activiteiten om het draagvlak voor duurzame ontwikkeling te vergroten.

Overname van artikelen uit FRDO INFO met bronvermelding is toegestaan.

Adres: Ernest Blérotstraat 17, B-1070 Brussel, België

Tel.: +32 (0)2 7433150

Fax: +32 (0)2 7433159

<http://www.frdo-cfdd.be>

mail@frdo-cfdd.be

Indien u deze gratis nieuwsbrief niet rechtstreeks in uw mailbox hebt gekregen, kunt u zich abonneren door een mail te sturen naar het adres hierboven met vermelding van naam, (eventueel) organisatie, adres en mailadres, en als onderwerp (subject) "abonnement". Gelieve ook te vermelden of u FRDO INFO in het Nederlands of het Frans wenst. Wil u de nieuwsbrief niet langer ontvangen, vermeld dan "uitschrijven" als onderwerp in de mail.